

Referat av Västra frilansklubbens mingel 15 september 2009 med Lisbeth Pipping

Lisbeth Pipping:

"Glöm aldrig barnperspektivet"

Lisbeth Pipping är van att bli intervjuad. De senaste tio åren har hon i media berättat om hur det är att växa upp med en utvecklingsstörd mamma. Annat var det innan hon blev en offentlig person.

– Jag tyckte det var fruktansvärt jobbigt att bli fotad första gången, dessutom tog fotografen inte en bild, utan tjugo, berättade hon för oss frilansare som deltog i frilansminglet på Mat med mera den 15 september.

Västra frilansklubben hade bjudit in Lisbeth för att hon skulle berätta hur det är att bli intervjuad. Kvällen inleddes med pajbuffé under vilken de 25 frilansare som kommit fick möjlighet att prata av sig om yrkesfrågor och annat. Sedan var det dags för Lisbeth.

– Ni journalister har en enorm makt! Ni har trovärdighet. Folk säger faktiskt: "det står i tidningen", sa hon.

Tillfälligheter avgjorde

Hon är glad att hon har nått ut med sin historia, men det var egentligen mest tillfälligheter som avgjorde.

– Om inte Peder Svensson på GP ringt upp mig den där dagen för tio år sedan hade jag nog aldrig berättat min historia och då hade också saker varit sämre i dag, sa hon.

Hennes tid i ramplyuset började 1999. Lisbeth hade läst i GP om tokiga Elna som frångått rätten att få bli mamma. Inte ett ord stod att läsa om hur det är att växa upp med en utvecklingsstörd mamma. Som Lisbeth hade gjort. Hon ringde till GP och talade med en journalist. Efter så lång tid att Lisbeth nästan hunnit glömma hela saken ringde plötsligt Peder Svensson upp henne och frågade om det var hon som var den upprörda kvinnan.

– Det var faktiskt första gången jag detaljerat berättat min historia, sa hon.

En förutsättning för att Lisbeth skulle berätta var att hennes mamma inte levde längre. Hon hade dött ett par år tidigare.

– Varför valde jag att berätta? Det var för att vi, jag och mina systrar, kände oss osynliga. Jag blev ensamstående trebarnsmamma vid sex års ålder. Det var då min

pappa försvann ur mitt liv. Jag tvingades ta hand om mina systrar och min mamma, samtidigt som jag inte ens hade lakan i min säng.

För några år sedan skrev hon boken *Kärlek och stålull* om sin barndom som så starkt kom att präglas av de speciella uppväxtvillkoren med en mamma som inte klarade av att ta hand om Lisbeth och hennes systrar.

– Det var jag som fick trösta mamma när hon blev rädd för skräckfilmen som hon lät mig titta på som liten.

Viktigast att kunna lita på

Det har blivit många intervjuer med åren och Lisbeth har goda erfarenheter av nästan alla.

– Det allra viktigaste i mötet är att jag känner att jag kan lita på journalisten, det är A och O. Jag vill inte bli ifrågasatt, men heller inte vara någon man tycker synd om.

Hon tycker det är jätteviktigt att man är påläst som journalist. Den vanligaste frågan är vad hon tycker om tvångssteriliseringar.

– Det är en fråga som leder fel tycker jag. Det är alltid fel med tvång, men frågan är vad vi gör i stället, säger hon.

Vad är det då för frågor som Lisbeth föredrar?

– Öppna frågor, eftersom jag upplever att det är lättare berätta då, och frågor som leder in i nuet, sa Lisbeth.

Hur mår du? Hur mår du i dag? Hur ser det ut idag? Har något förändrats?

– Alltså frågor från dåtid till fokus i dag. Man måste också kunna ha med barnperspektivet. Det får inte försvinna. Det är en trovärdighetsfråga för mig.

Hitta fler nyanser

Hon vänder sig emot den alltför enkla bilden som ofta tecknas i media. "Allt är inte svartvitt, det finns fler nyanser än så", sa hon.

– Använd hela paletten, uppmanade hon och gav Janne Josefssons granskning av fallet i Oskarshamn med titeln: "För dum för att få bli förälder" som exempel på motsatsen.

I det programmet saknades barnperspektivet helt, menar hon. Ingen undrade hur Karl mårde eller hur hans behov skulle kunna tillgodoses.

– Det var många som blev sänkta i programmet och jag tror det skadade en hel del, sa hon.

Ändrar i texten

Det händer ganska ofta att Lisbeth inte känner igen sig i journalistens text, men numera har hon inga problem att göra ändringar i manuset.

– Det har faktiskt aldrig hänt att någon journalist haft synpunkter på mina ändringar, sa hon, vilket förvånade många frilansar på plats.

Trots allt gav hon journalister bra betyg och några haverier har hon inte råkat ut för, ännu är kanske bäst att tillägga.

Många av våra frågor kretsade kring hennes gripande historia till exempel om det hade varit någon skillnad att växa upp i dag med en utvecklingsstörd mamma.

– Kanske, jag tror i alla fall att Internet hade kunnat få mig att förstå att jag inte var ensam i min situation.

Och ensam hade hon inte varit. I dag räknar man med att det varje år föds 1 200 barn i Sverige med utvecklingsstörda föräldrar.

Klubbens nätverk

Som avslutning på hela kalaset presenterade företrädare för ettans, tvåans och treans nätverk hur de arbetar. Samtliga dessa tycktes "alive and kicking" med hög ambitionsnivå och relativt täta träffar.

Dessutom finns ett nybildat nätverk i Bohuslän. Ett mer lösligt nätverk utgörs av den mailinglista för GP-frilansar som finns och som är aktiv av och till.

Text: Niklas Aronsson